

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Сергій КВІТ

липень 2022 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФАХУ
для вступників на навчання до аспірантури
для здобуття ступеня доктора філософії (PhD)
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
(галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»,
освітньо-наукова програма «Дослідження політики і врядування»)

Схвалено

Вченою радою факультету правничих наук
(протокол № 10 від 07. 2022 р.)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступний іспит з фаху за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» передбачений Правилами прийому до Національного університету «Києво-Могилянська академія» для абітурієнтів, які вступають на навчання до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії (PhD), зокрема за освітньо-науковою програмою «Дослідження політики і врядування» (“Governance and Policy Studies”).

Метою вступного іспиту з фаху є з'ясування у вступників рівня фахових компетентностей, теоретичних знань і практичних навичок із публічного управління та адміністрування, а також визначення їхньої готовності до засвоєння програми підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації, що відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

Вступний іспит з фаху за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» проводиться у формі усного екзамену, під час якого кожен абітурієнт надає відповіді на три питання, вміщені у вибраному ним білеті.

Кількість білетів – 20.

Час на підготовку до відповіді – 30 хв.

Тривалість опитування одного вступника – до 30 хв.

Зразок білета:

1. Розкрийте сутність багаторівневого врядування.
2. Поясніть, як визначають порядок денний вироблення політики.
3. Опишіть, як здійснюють розроблення стратегічного плану.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФАХУ

1. Розкрийте сутність і зміст дослідження й аналізу суспільної політики.
2. Розкрийте зміст політики як суспільного регулятора.
3. Визначте цілі, завдання й функції політики як суспільного регулятора.
4. Розкрийте сутність і зміст врядування.
5. Опишіть еволюцію моделей врядування.
6. Розкрийте сутність багаторівневого врядування.
7. Опишіть процес вироблення політики.
8. Охарактеризуйте цінності і цілі політики і врядування.
9. Поясніть зв'язок між суспільною політикою й демократичним врядуванням.
10. Розкрийте основні принципи належного врядування.
11. Розкрийте сутність електронного (цифрового) врядування.
12. Класифікуйте інструменти електронної (цифрової) демократії.
13. Опишіть цикл суспільної політики.
14. Опишіть етапи аналізу політики.
15. Опишіть методи дослідження й аналізу політики.
16. Поясніть, як формулюють цілі й ідентифікують проблеми політики.
17. Поясніть, як визначають порядок денний вироблення політики.
18. Поясніть відмінність між науковими проблемами і проблемами політики.
19. Охарактеризуйте зовнішнє і внутрішнє середовище політики.
20. Визначте фізичний, соціальний, економічний, політичний складники середовища політики.
21. Класифікуйте матеріальні й нематеріальні ресурси політики.
22. Охарактеризуйте учасників процесу вироблення політики.
23. Розкрийте сутність і зміст консультування у виробленні політики.
24. Класифікуйте стейкхолдерів політики.

25. Опишіть процедури аналізу стейкхолдерів політики.
26. Опишіть, як здійснюють порівняльний аналіз варіантів (альтернатив) політики.
27. Поясніть, як здійснюють оцінювання та вибір найкращого з-поміж можливих варіантів (альтернатив) політики.
28. Класифікуйте документи політики для внутрішнього й зовнішнього використання.
29. Охарактеризуйте результативність, ефективність, справедливість і здійсненність політики.
30. Розкрийте сутність і зміст моніторингу політики.
31. Розкрийте сутність і зміст оцінювання політики.
32. Розкрийте сутність і зміст виконавського аудиту (аудиту майстерності виконання) в суспільній політиці.
33. Розкрийте гендерну складову вироблення політики.
34. Поясніть, хто і як на центральному рівні формує й реалізує політику в Україні.
35. Поясніть, хто і як на місцевому рівні формує й реалізує політику в Україні.
36. Поясніть, хто і як формує й реалізує політику в ЄС.
37. Визначте критерії порівняння процесів вироблення політики в Україні, США та ЄС.
38. Визначте результативність, ефективність і економічність політики.
39. Поясніть зміст критеріїв і показників (індикаторів) вироблення політики.
40. Поясніть відмінність між продуктами, результатами й наслідками політики, поясніть, чому не можна спрогнозувати всі наслідки політики.
41. Охарактеризуйте економічні й політичні засади вироблення політики.
42. Поясніть зв'язок між національними інтересами й суспільною політикою.
43. Розкрийте зміст політики державно-приватного партнерства.
44. Розкрийте зміст державної регуляторної політики.
45. Поясніть, як здійснюють аналіз регуляторного впливу.
46. Поясніть, як здійснюють аналіз вигід і витрат.
47. Поясніть зв'язок між суспільною політикою й державним управлінням.
48. Охарактеризуйте державне управління як владний механізм впровадження політики.
49. Класифікуйте інструменти реалізації політики на центральному рівні.
50. Опишіть форми і способи надання управлінських послуг як інструментів реалізації політики.
51. Поясніть сутність і зміст стратегічного управління.
52. Поясніть сутність і зміст стратегічного планування.
53. Опишіть, як здійснюють розроблення стратегічного плану.
54. Опишіть державні й місцеві програми і проекти як механізми реалізації політики.
55. Поясніть, як здійснюють управління змінами.
56. Розкрийте сутність і зміст комунікацій в демократичному врядуванні.
57. Поясніть роль комунікацій і комунікативної діяльності.
58. Опишіть сектори публічних комунікацій.
59. Класифікуйте форми публічних комунікацій.
60. Опишіть технології публічних комунікацій.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФАХУ

Основні джерела

1. Quality of Public Administration: A Toolbox for Practitioners. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2017. URL: <https://ec.europa.eu/esf/BlobServlet?docId=18587&langId=en>
2. Державна політика : підручник / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]. Київ : НАДУ, 2014. Т. 2. 448 с. URL: <http://ipas.org.ua/index.php/library/educational-materials/253-derzhavna-politika-rozdil-2>.
3. Тертичка В. В. Стратегічне управління : підруч. Київ : К.І.С., 2017. 932 с.

Нормативно-правові акти

4. Конституція України : Закон України від 28 чер. 1996 р. № 254к/96-ВР.
5. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10 лют. 2010 р. № 1861-VI.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 7 жов. 2010 р. № 2591-VI.
7. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII.
8. Про державні цільові програми : Закон України від 18 бер. 2004 р. № 1621-IV.
9. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січ. 2011 р. № 2939-VI.
10. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : постанова Кабінету Міністрів України від 3 лис. 2010 р. № 996.
11. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01 лип. 2010 р. № 2411-VI.
12. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11 вер. 2003 р. № 1160-15.
13. Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта : постанова Кабінету Міністрів України від 11 бер. 2004 р. № 308.
14. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI.
15. Регламент Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 18 лип. 2007 р. № 950.
16. Типовий регламент місцевої державної адміністрації : постанова Кабінету Міністрів України від 11 груд. 1999 р. № 2263.
17. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Угоду ратифіковано із заявою Законом України від 16 вер. 2014 р. № 1678-VII.

Додаткові джерела

1. Andrews M., Pritchett L. & Woolcock M. Building State Capability: Evidence, Analysis, Action. Oxford: University Press, 2017. URL: <https://bsc.cid.harvard.edu/building-state-capability-evidence-analysis-action>
2. Dunn W. N. Public policy analysis: an introduction. Upper Saddle River : Prentice Hall, 2008.
3. Fischer F. Handbook of public policy analysis: theory, politics and methods. Boca Raton, FL [etc.]: CRC Press, 2007.
4. NATO Strategic Communication Handbook. Brussel : NATO, 2017. URL: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/NATO-STRATEGIC-COMMUNICATION-HANDBOOK.pdf>
5. Policy Paper A user's guide to political science. URL: <http://govthesis.site.wesleyan.edu/home/policy-paper>.
6. Weimer D., and Vining A. Policy Analysis: Concepts and Practice. Upper Saddle River : Prentice-Hall, 1999.
7. Аналіз вигід і витрат : практ. посіб. / наук. ред. пер. з англ. О. І. Кілієвич ; Секретаріат Ради Скарбниці Канади. Київ : Основи, 1999. 175 с.

8. Аналіз вигід і витрат: концепції і практика / Е. Е. Боардмен, Д. Х. Грінберг, Е. Р. Вайнінг, Д. Л. Веймер ; пер. з англ. Київ : АртЕк, 2003. 568 с.
9. Аналіз і пілотаж публічної політики / П. Кньопфель, К. Ларю, Ф. Варон, Н. Малишева ; пер. з фр. І. С. Микитин ; Вищ. ін-т публ. упр. Швейцарії. Київ : Алерта, 2010. 424 с.
10. Браун П. Посібник з аналізу державної політики. Київ : Основи, 2000. 243 с. URL: http://ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/braun_2000_posibnyk_z_analizu_derzhavnoi_polityky.pdf
11. Вайс К. Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики : пер. з англ. Київ : Основи, 2000. 671 с.
12. Веймер Д. Л., Вайнінг А. Р. Аналіз політики: концепції і практика ; пер. з англ.. Київ : Основи, 1998. 654 с.
13. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання / А. Горошко, Т. Нарчинська, І. Озимок, В. Тарнай. Київ : Українська асоціація оцінювання, 2014. 32 с.
14. Говлет М., Рамен М. Дослідження державної політики: цикли та підсистеми політики ; пер. з англ.. Львів : Кальварія, [б. р.]. 264 с.
15. Гогвуд Б., Ган Л. Аналіз політики для реального світу ; пер. з англ.. Київ : Основи, 2004. 396 с.
16. Дай Т. Основи державної політики ; пер. з англ. Одеса : АО БАХВА, 2005. 468 с.
17. Данн В. Державна політика: вступ до аналізу. Одеса : Бахва, 2005. 504 с. URL: http://ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/dann_2005_derzhavna_polityka.pdf
18. Економічна теорія регулювання та антимонопольна політика / К. В. Віскузі, Дж. М. Верном, Дж. Е. Гарингтон (мол.) ; пер. з англ.. Київ : Основи, 2004. 1047 с.
19. Електронна демократія: навч. посіб. / за заг. ред. Н. В. Гришяк. Київ : К.І.С., 2015.
20. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. Київ, 2017.
21. Кілієвич О. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. Київ : Основи, 2003. 510 с.
22. Кілієвич О. І. Економічний аналіз державної політики. Київ : НАДУ, 2012. 96 с.
23. Кілієвич О. І., Мертенс О. В. Мікроекономіка для аналізу політики : підруч. Київ : Основи, 2005. 655 с.
24. Кілієвич О. І., Рябцев Г. Л., Тертичка В. В. Практикум із підготовки аналітичних документів. Київ : К.І.С., 2016. 95 с. URL: <http://ipas.org.ua/index.php/library/educational-materials/295-praktikum-iz-pidgotovki-analitichnih-dokumentiv-navch-posib>
25. Комунікаційний інструментарій для державних службовців. Київ, 2018. URL: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/doccatalog/document?id=245331528>
26. Ляпін Д. В. Тест малого підприємництва (М-тест): посібник з використання. Київ : Центр Комерційного Права, 2016. 64 с.
27. Ляпін Д. В., Середа М. Л. Нові можливості регуляторної політики (для бізнес-асоціацій та неурядових організацій). Київ : USAID ЛЕВ, 2015. 72 с.
28. Морра І. Л. Дж., Ріст Р. К. Шлях до результатів: планування і оцінювання ефективних стратегій розвитку. Київ : Аванпост-Прим, 2015. 580 с.
29. Пал Л. А. Аналіз державної політики. Київ : Основи, 1999. 422 с. URL: http://ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/pal_1999_analiz_derzhavnoi_polityky.pdf
30. Парсонс В. Публічна політика : пер. з англ. Київ : КМ Академія, 2006. 520 с.
31. Публічні консультації: крок за кроком : посібн. для держ. службовців. Київ, 2017. URL: <https://www.ed-era.com/anticorr-materials/ndi-pdf.pdf>
32. Регуляторна політика: нові можливості / за ред. К. Ляпіної, Д. Ляпіна і Я. Демченкова. Київ : Ін-т конкурент. сусп-ва, 2004. 170 с.
33. Рябцев Г. Л. Основи стратегічного планування : навч. посіб. для слухачів заочно-дистанційної форми навчання. Київ : НТЦ «Псіхея», 2015. 72 с.
34. Рябцев Г. Л. Основи стратегічного планування : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2015. 72 с. URL: https://ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/osnivy_strat_plan_riabtsev_2015.pdf

35. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. Київ : Основи, 2002. 750 с.
36. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики : практ. посіб. для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі. Київ : К.І.С., 2003. URL: http://kyiv-landuse.com/sites/default/files/ЯНГ_и_др_-_Как_написать_док_гос_полит_2002_120_с.pdf

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати вступного іспиту з фаху за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» оцінюють за **100-бальною шкалою**.

Оцінювання усних відповідей на питання білета здійснюється за такими критеріями:

Сумарна кількість балів за усні відповіді на питання білета	Критерії оцінювання
91–100	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді на всі три питання білета, виявив глибоке розуміння їхньої суті та змісту, а також високий рівень теоретичних знань і практичних умінь із фахових дисциплін. Відповіді абітурієнта засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації засвоєного матеріалу, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення
76–90	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді не менше, ніж на два питання білета, або правильно, проте недостатньо повно відповів на всі три питання. Відповіді абітурієнта засвідчують у цілому високий рівень володіння програмним матеріалом, здатність до його аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення
50–75	Абітурієнт надав правильну й повну відповідь не менше, ніж на одне питання білета. Відповіді абітурієнта засвідчують задовільний рівень володіння програмним матеріалом і здатність до його засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного й послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення
0–49	Абітурієнт не надав правильної й повної відповіді на жодне із питань білета. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень володіння програмним матеріалом і нездатність до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного й послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення

Абітурієнт вважається таким, що склав вступного іспиту з фаху за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», якщо оцінка за фахове вступне випробування становить **50–100 балів**.

Якщо екзаменаційна оцінка становить **0–49 балів**, абітурієнт вибуває з конкурсного відбору за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».